Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d) Chimie anorganică

Test 14

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Energia electronilor este cu atât mai mică cu cât aceștia sunt mai îndepărtați de nucleul atomului.
- 2. Molecula de clor se formează din doi atomi de clor prin legătură covalentă nepolară.
- 3. Pentru a prepara 100 g de saramură, de concentrație procentuală masică 5%, sunt necesare 95 g de apă.
- **4.** Catodul acumulatorului cu plumb este constituit dintr-un grătar de plumb ale cărui ochiuri sunt umplute cu plumb spongios.
- 5. La neutralizarea unei soluții de hidroxid de sodiu valoarea pH-ului soluției crește.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notaţi pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoţit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Elementele sodiu și clor sunt situate în aceeași perioadă a Tabelului periodic. Atomii celor două elemente au acelasi număr:

a. de straturi ocupate cu electroni;

c. de electroni de valență;

b. de substraturi ocupate cu electroni;

d. de electroni pe ultimul strat.

2. Este pereche acid-bază conjugată:

a. HNO₃/ NO₂;

c. H_2CO_3 / CO_3^{2-} ;

b. H_2SO_4/SO_4^{2-} ;

d. NH₄ / NH₃.

3. În condiții standard, pentru procesul Na(s) + H₂O(l) → NaOH(aq) + 1/2H₂(g), este adevărat că:

a. $\Delta_{f}H_{Na(s)}^{0} > \Delta_{f}H_{H_{2}(q)}^{0}$;

c. $\Delta_f H_{\text{H}_2\text{O(I)}}^0 = \Delta_f H_{\text{NaOH(aq)}}^0$

b. $\Delta_f H_{Na(s)}^0 = \Delta_f H_{H_2(g)}^0$;

- **d.** $\Delta_f H_{Na(s)}^0 < \Delta_f H_{H_a(g)}^0$.
- 4. În rețeaua cristalină a clorurii de sodiu, fiecare ion de sodiu este înconjurat la cea mai mică distantă de:
- a. 2 ioni clorură:

c. 6 ioni de sodiu;

b. 2 ioni de sodiu;

d. 6 ioni clorură.

5. Se consideră schema de reactii:

$$2H_2O + \mathbf{A} \rightarrow Mg(OH)_2 + \mathbf{B} \uparrow$$

 $Cl_2 + \mathbf{B} \rightarrow 2\mathbf{D}$

Despre compusii notati cu litere în schema de reactii este adevărat că:

c. moleculele compusului B sunt polare:

a. Sodiul are caracter metalic mai pronunțat decât A;

d. D este un acid slab.

b. D ionizează parțial în soluție apoasă;

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine corespunzător mărimii fizice din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare semnificaţiei acestuia. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

Α

В

- 1. căldura molară de dizolvare
- 2. căldura de combustie
- **3.** entalpia molară de formare standard
- **4.** căldura molară de neutralizare
- 5. viteza de reacție

- a. variația concentrației reactanților sau a produșilor de reacție în unitatea de timp
- **b.** variația de entalpie în reacția de sinteză a unui mol de substanță din elementele componente, în conditii normale
- **c.** căldura degajată sau absorbită la dizolvarea unui mol de substanță într-o cantitate foarte mare de solvent
- d. căldura degajată la arderea unității de masă sau de volum dintr-un combustibil
- **e.** variația de entalpie în reacția de sinteză a unui mol de substanță din elementele componente, în condiții standard
- **f.** căldura degajată în reacția unui mol de ioni hidroniu cu un mol de ioni hidroxid, în soluție diluată

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

1. Un atom cu 21 de electroni în învelișul electronic are în nucleu cu 3 protoni mai puțin decât numărul neutronilor. Determinați numărul de masă al acestui atom. **2 puncte**

- 2. a. Scrieți configurația electronică a atomului elementului (E), care are în învelișul electronic numai 6 orbitali complet ocupați cu electroni.
  - b. Notați poziția (grupa, perioada) în Tabelul periodic a elementului (E).
  - c. Notați blocul de elemente din care face parte elementul (E).

5 puncte

- **3. a.** Modelați procesul de ionizare al magneziului, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor.
  - b. Notati caracterul electrochimic al magneziului.

3 puncte

- **4.** Modelați formarea legăturilor chimice în ionul hidroniu, utilizând simbolurile elementelor chimice și puncte pentru reprezentarea electronilor. **3 puncte**
- 5. Notați două proprietăți fizice ale apei, în condiții standard.

2 puncte

Subjectul E.

1. Se barbotează clor într-o soluție de acid sulfuros. Ecuația reacției care are loc este:

...
$$Cl_2 + ... + H_2O + ... + H_2SO_3 \rightarrow ... + H_2SO_4 + ... + HCI$$

- a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.
- b. Notați formula chimică a substanței cu rol de agent oxidant.

3 puncte

2. Notați coeficienții stoechiometrici ai ecuației reacției de la punctul 1.

1 punct

- 3. O soluție de hidroxid de sodiu cu masa 200 g și densitatea 1,22 g/mL are concentrația procentuală masică 20%.
  - a. Calculati cantitatea de hidroxid de sodiu din solutie, exprimată în moli.
  - b. Determinați concentrația molară a soluției.

4 puncte

- 4. a. Scrieți ecuația reacției dintre clor și sodiu.
- **b.** Se tratează cu clor o bucată de sodiu. Știind că în reacție s-au introdus 13,44 L de clor, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune, la un randament al reacției de 80%, determinați masa de sare formată, exprimată în grame. **5 puncte**
- 5. Notați ecuația reacției globale care are loc la funcționarea acumulatorului cu plumb.

2 puncte

Numere atomice: H-1;O-8; Mg-12.

Mase atomice: H- 1; O-16; Na- 23; Cl- 35,5. Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹. SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

1. a. Silanul arde cu formare de dioxid de siliciu. Ecuația termochimică a reacției care are loc este:

$$SiH_4(g) + 2O_2(g) \rightarrow 2H_2O(l) + SiO_2(s) + 1517 \text{ kJ}.$$

Notați valoarea entalpiei de reactie.

- b. Precizați tipul reacției de la subpunctul a, având în vedere schimbul de căldură cu mediul exterior.
- **c**. Calculați entalpia molară de formare standard a silanului, $\Delta_f H^0_{SiH,\sigma}$, utilizând entalpiile molare de formare

standard
$$\Delta_f H^0_{SiO_2(s)} = -910.7 \text{ kJ/ mol si} \Delta_f H^0_{H_2O(l)} = -285.5 \text{ kJ/mol}.$$

5 puncte

- 2. Determinați căldura, exprimată în jouli, care se degajă în urma arderii a 96 mg de silan, având în vedere ecuația reacției de la *punctul 1. a.* 2 *puncte*
- La amestecarea a 300 mL soluţie de acid clorhidric cu o soluţie diluată de hidroxid de sodiu în exces se degajă 27489,6 J. Determinaţi concentraţia molară a soluţiei de acid clorhidric.
   3 puncte
- **4.** Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie a reacției de hidrogenare totală a propinei, $C_3H_4(g) + 2H_2(g) \rightarrow C_3H_8(g)$, Δ_rH^0 .

în funcție de variațiile de entalpie ale reacțiilor descrise de următoarele ecuații:

(1)
$$C_3H_4(g) + 4O_2(g) \rightarrow 3CO_2(g) + 2H_2O(g)$$
  $\Delta_rH_1^0$

(2)
$$2H_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(g)$$
  $\Delta_r H_2^0$

(3)
$$C_3H_8(g) + 5O_2(g) \rightarrow 3CO_2(g) + 4H_2O(g)$$
  $\Delta_1H_3^0$. 4 puncte

5. Notati tipul reactiei de mai jos, având în vedere schimbul de căldură cu mediul exterior.

$$2B(s) + 3H_2(g) + 36 \text{ kJ} \rightarrow B_2H_6(g).$$
 1 punct

Subjectul G.

1. Soluțiile de apă oxigenată se descompun la lumină, conform ecuației chimice:

$$H_2O_2(aq) \rightarrow H_2O(1) + 1/2O_2(q)$$
.

Notati tipul reactiei având în vedere viteza de desfăsurare a acesteia.

1 punct

- **2.** Determinați volumul de oxigen, exprimat în litri, măsurat la 127 °C și 5 atm, care se obține stoechiometric din 68 g de apă oxigenată. **4 puncte**
- 3. a. Calculați numărul atomilor din 2,24 L de oxigen, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune.
  - **b.** Determinați masa de oxigen din 510 g de apă oxigenată, exprimată în grame.

4 puncte

- **4.** Pentru reactia de tipul: A + B $\rightarrow$ Produsi, ordinele partiale de reactie sunt $n_A = 1$ si $n_B = 2$.
  - a. Scrieti expresia matematică a legii de viteză.
- **b.** Determinați constanta de viteză, știind concentrația reactantului (A) 0,4 mol·L⁻¹, concentrația reactantului (B) 0,1 mol·L⁻¹si viteza de reactie 2·10⁻³ mol·L⁻¹·s⁻¹.
- 5. Determinați *p*H-ul unei soluții de hidroxid de potasiu care conține 5,6 g de substanță dizolvată în 1000 mL de soluție. *2 puncte*

Mase atomice: H- 1; C- 12; O- 16; Si- 28; Cl- 35,5; K- 39.

Căldura de neutralizare: Q=57,27 kJ·mol⁻¹.

Constanta molară a gazelor: R = 0.082 L atm mol⁻¹ K⁻¹.

Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.